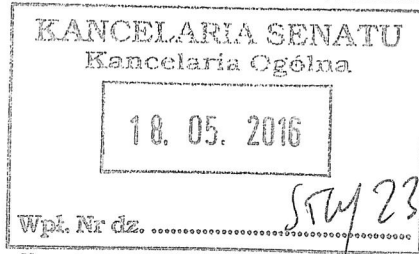

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

Warszawa, dnia 17 maja 2016 r.

KABINET MINISTRA FINANSÓW
wpłynęło dn. 18.05.2016 r.
2396 W1

BP2.054.2.2016

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
wpłynęło dn. 19.05.16
3120 M

Pan

Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Stanisław Karczewski

Odpowiadając na pismo z dnia 28 kwietnia br. o sygnaturze BPS/043-15-286/16 przy którym przekazano oświadczenie złożone przez Pana Senatora Roberta Dowhana podczas 15. Posiedzenia Senatu RP w dniu 20 kwietnia 2016 r. w sprawie *podjęcia działań mających na celu zniesienie zakazu lokowania środków pochodzących z dotacji państwowych przez jednostki samorządu terytorialnego*, przedstawiam następujące wyjaśnienia.

Dotacje są szczególnym rodzajem przekazywanych środków na wydatki z budżetu państwa, które jako podlegające swoistym zasadom rozliczania, mają służyć finansowaniu lub dofinansowaniu realizacji zadań publicznych (art. 126 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych - Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.) i z tego powodu ich celem nie jest generowanie dodatkowych przychodów dla jednostek (jako np. lokat zakładanych na rachunkach bankowych). Ustawa o finansach publicznych nakłada na wszystkich dysponentów publicznych środków finansowych obowiązek *efektywnego* nimi gospodarowania, które co do istoty nie jest oparte na kryterium zysku. Podstawowym celem gospodarowania finansami publicznymi jest dążenie wszystkich uczestników tego procesu do zaspokojenia w najbardziej rzetelny i efektywny sposób potrzeb ogółu społeczeństwa w zakresie dostarczania dóbr i usług o charakterze publicznym. Ramy gospodarowania środkami publicznymi określa w szczególności art. 44 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z tym przepisem wydatki publiczne, w tym dotacje z budżetu, powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów, w sposób umożliwiający realizację zadań w wysokości oraz terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Kwestie związane z lokowaniem środków pozostających na rachunkach jednostek sektora finansów publicznych z tytułu dotacji budżetowych zostały uregulowane w przepisach art. 48 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z tym przepisem jednostki sektora finansów publicznych mogą dokonywać lokat wolnych środków, z wyjątkiem środków pochodzących z dotacji z budżetu.

Skarb Państwa, w związku z zarządzaniem bieżącą płynnością budżetu państwa oraz w związku z występującym deficytem budżetowym, pozyskuje środki na rynku poprzez m.in. sprzedaż skarbowych papierów wartościowych, w celu finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa. Zatem z punktu widzenia całego sektora finansów publicznych, zarządzania finansami publicznymi o charakterze globalnym i gospodarowania środkami publicznymi, niezwykle istotne stają się terminy wydatkowania środków z dotacji budżetowych przez jednostki, aby nie dochodziło do generowania niepotrzebnych kosztów.

Środki z dotacji nie mogą pozostawać na rachunkach bankowych jednostek i stanowić nadwyżki środków, mogącej służyć zakładaniu lokat. Wojewodowie wraz z jednostkami w ramach umów i wewnętrznych procedur powinni określić precyzyjne terminy wystąpień o dotacje, zdeterminowane bezpośrednio terminami płatności. Redystrybucja tychże środków z budżetu państwa w obowiązującym stanie prawnym (rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa – Dz. U. z 2016 r., poz. 69) może i powinna następować niezwłocznie.

Uwzględniając powyższe, brak jest uzasadnienia do zmiany przepisu art. 48 ustawy o finansach publicznych.

Pragnę ponadto przywołać zalecenia Najwyższej Izby Kontroli wskazane w *Analizie wykonania w 2011 r. budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej*. NIK stwierdziła, iż racjonalne gospodarowanie środkami budżetowymi wymaga regulowania zobowiązań bez nieuzasadnionego wyprzedzania, a zapotrzebowania na środki budżetowe, zgłaszane przez dysponentów części, powinny uwzględniać faktyczne terminy płatności. NIK podkreśliła wagę tej kwestii w warunkach deficytu budżetowego.

Jednocześnie, w związku z ujętą w oświadczeniu Pana Senatora informacją, iż „dysponowanie nadwyżką z lokat pochodzących z dotacji umożliwiłoby chociażby częściowe pokrycie bieżących kosztów obsługi niedofinansowanych działań zleconych (...)”, pragnę zauważyć, iż stosownie do postanowień art. 129 ustawy o finansach publicznych kwoty dotacji celowych na zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zlecone odrębnymi ustawami jednostkom samorządu terytorialnego określone są przez dysponentów części budżetowych według zasad przyjętych w budżecie państwa do określania wydatków podobnego rodzaju, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Zatem, poziom dotacji ogółem w budżecie danego dysponenta, jak i podział na poszczególne jednostki samorządu terytorialnego – co do zasady – ustalany jest samodzielnie przez właściwych dysponentów w ramach wstępnej kwoty wydatków. Podział na jednostki samorządu terytorialnego powinien być dokonywany w oparciu o jednolite zasady i uzależniony od faktycznych nakładów niezbędnych na realizację danego zadania.

Podkreślenia również wymaga, iż zgodnie z art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, nadzór i kontrolę nad wykorzystaniem dotacji udzielonych z budżetu państwa sprawują właściwi dysponenci części budżetowych. Z uwagi na powyższe, zadaniem właściwych dysponentów jest rozliczanie poziomu dotacji w oparciu o faktycznie realizowane zadania i na tej podstawie powinna być dokonywana ocena, czy poziom dotacji jest odpowiedni.

Z powierzeniem,

Z upoważnienia Ministra Finansów
PODSEKRETARZ STANU

Anna Muiszczyk

Do wiadomości:

- 1) Sekretariat Prezesa Rady Ministrów w KPRM
- 2) Biuro Ministra w Ministerstwie Finansów